

ГРАБОВСЬКА КАТЕРИНА, здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**, доктор філософії (економіка),
старший викладач кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Аграрний сектор є важливою стратегічною галуззю національної економіки, яка забезпечує продовольчу безпеку та продовольчу незалежність нашої країни. Наявність викликів і загроз створює ризик для суб'єктів господарювання [1]. У цьому контексті слід підкреслити відносну важливість фінансової безпеки, оскільки можливість загроз та їх раптовість навряд чи можна повністю виключити, особливо якщо суб'єкт господарювання прагне динамічного розвитку, проте можна мінімізувати вплив фінансових викликів та загроз шляхом планування та розробки стратегії фінансової безпеки.

Процес господарської діяльності організації в сучасних умовах піддається постійному впливу великої кількості зовнішніх і внутрішніх факторів, які можуть суттєво гальмувати її розвиток і поставити під загрозу можливість економічного зростання. Комплексною характеристикою успішності бізнес-процесів організації та ефективності управління є фінансова стійкість.

Формування конкурентоспроможної інноваційної економіки країни, в тому числі сталого розвитку в аграрному секторі, забезпечення якості життя сільського населення, раціональне використання природних ресурсів і охорона навколишнього середовища є пріоритетними напрямками державної економічної політики. [2].

За останній період у результаті економічних реформ у сільському господарстві відбулися радикальні структурні зміни. Зокрема, створено комплексну правову базу для економічної реформи; формується власність і створюються відповідні форми економічного управління сільськогосподарським виробництвом, створюються оптимальні умови для функціонування фермерських господарств як перспективної форми економічної власності в галузі; покращено ставлення до власності та користування землею як основним виробничим засобом сільського господарства, тощо [5]. Попри те, що питання досліджувалось багатьма економістами та спеціалістами з питань фінансового менеджменту на підприємстві, деякі аспекти, як ефективне управління дебіторською заборгованістю, прискорення оборотності капіталу, збільшення прибутку і грошового потоку потребують детальнішого розгляду та вивчення.

В. В. Лазоренко [1] у своїй праці наголошує на необхідності детального аналізу всіх рахунків підприємства з метою оцінки його платоспроможності. Досліджуючи потенціал сільськогосподарських підприємств, Н. А. Мамонтова [2] наголошує, що фінансова стійкість підприємства повинна характеризуватися не лише здатністю економічної

системи суб'єкта господарювання ефективно протистояти впливу негативних чинників, але й забезпечувати основні цілі економічної діяльності.

За системно-вартісним підходом С. М. Жукевич [3], фінансова стійкість підприємства вимірюється через його здатність здійснювати системний опір мінливому середовищу існування. Відтак, науковець справедливо робить висновок, що фінансова стійкість – необхідна умова кредитоспроможності, фінансової стабільності та рівноваги підприємства.

Сільськогосподарська галузь забезпечила найвищу рентабельність операційної (20,3%) діяльності в умовах війни та безпрецедентних перешкод щодо реалізації і експорту продукції. Як зазначається в інтернет-журналі Agrotimes [4], 78% українських підприємств змогли забезпечити позитивний фінансовий результат. І, хоча частка збиткових агропідприємств зросла з 11,7 % у 2021 році до 21,6 % у 2022 році, вона є найменшою серед усіх видів економічної діяльності.

Таким чином, в умовах суттєвого скорочення обсягів виробництва та позитивних очікувань обсягів врожаю 2023 року, з'являються підстави сповідатися на відновлення довоєнних темпів зростання галузі, забезпечення її стабільності в умовах кардинальних змін, спричинених військовими діями. Отже, забезпечення фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств потребує створення сприятливого бізнес-клімату та ланцюга доданої вартості, що передбачає широке запровадження ринкових принципів закупівлі та продажу сільськогосподарської продукції; розвитку інфраструктури контролю якості, сприяння експорту та виробництву сільськогосподарської продукції з високою доданою вартістю; запровадження механізмів зменшення ролі держави та підвищення інвестиційної привабливості галузі, що передбачає збільшення надходження приватного інвестиційного капіталу для модернізації, диверсифікації та підтримки стабільного зростання агропродовольчого сектору та ін.

Список використаної літератури

1. Лазоренко В. В. Моделювання оцінки фінансової стійкості підприємства сфери послуг : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.11. Полтава, 2019. 202 с.
2. Мамонтова Н. А. Фінансова стійкість акціонерних підприємств і методи її забезпечення (на прикладі сільськогосподарських підприємств) : автореф. Дис канд. екон. наук: 08.04.01. Київ, 2009. 17 с.
3. Жукевич С. М. Діагностика фінансово-економічної стійкості суб'єкта господарювання: концептуальний підхід. Інноваційна економіка. 2016. № 5- 6(63). С. 206-211.
4. Сільськогосподарські підприємства утримують лідируючі позиції в економіці–AgroTimes. URL: <https://agrotimes.ua/agromarket/silskogospodarski-pidpryemstva-utrymuuyut-lidyruuyuchi-pozyciyi-v-ekonomiczii/> (дата звернення: 19.09.2023).
5. Shebanina O., Burkovska A., Price regulation of agrarian markets in the context of food security in Ukraine, SHS Web Conf., 65: p. 03002, 2019, doi: 10.1051/shsconf/20196503002.

